

PLÁN SPOLOČENSKEJ ZODPOVEDNOSTI NA ROK 2023

Mesto Žilina

Mesto Žilina

Spoločenská zodpovednosť (z anglického Social Responsibility) je pojem, ktorý sa používa na označenie zodpovedného správania, ktoré je priateľské k spoločnosti a k životnému prostrediu. Hlavným cieľom je správať sa v každodennej praxi tak, aby z procesov a výsledkov aktivít mal prospech široký okruh ľudí. Pod pojmom spoločenská zodpovednosť je možné chápať aj zapájanie všetkých kľúčových partnerov do každodenných aktivít firiem a inštitúcií.

Samospráva mesta Žilina v rámci svojej činnosti spolupracuje s mnohými neziskovými organizáciami, občianskymi združeniami i súkromnými spoločnosťami. Zároveň pri riešení viacerých projektov zohľadňuje aj názor občanov. Byť spoločensky zodpovedný je povinnosťou obcí voči svojim občanom. Cieľom mesta Žilina je intenzívnejšie zapájanie kľúčových partnerov i občanov do každodenných aktivít Mestského úradu.

Plán spoločenskej zodpovednosti mesta na rok 2023 je postavený na troch dôležitých pilieroch, ktoré sa majú rovnomerne rozvíjať: ekonomická, environmentálna a sociálna oblasť.

EKONOMICKÁ OBLASŤ

Najdôležitejší pilier, ktorý tvorí základ fungovania mesta. Je dôležité, aby samospráva efektívne hospodárila s finančnými prostriedkami a znižovala svoj dlh. Do tejto oblasti patrí zodpovedné verejné obstarávanie, zlepšovanie poskytovaných služieb občanom, dodávateľsko-odberateľské vzťahy s tretími stranami a iné.

KONKRÉTNE PLÁNY NA ROK 2023

ROZPOČET

- Mesto Žilina bude v roku 2023 hospodáriť s vyrovnaným rozpočtom. Celkové príjmy mesta na rok 2023 predstavujú 97,6 milióna eur, v rovnakom objeme naplánovala žilinská samospráva aj výdavky.
- Dôležitou súčasťou schválenia programového rozpočtu pre daný rok bolo odsúhlasenie prijatia úveru vo výške 3,8 milióna eur, ktorý by mal pokryť kapitálové výdavky, najmä náklady na povinné dofinancovanie europrojektov a spustenie parkovacej politiky. V schválenom rozpočte nie sú žiadne nové investičné akcie, obsahuje len projekty z roku 2022, ktoré sú zazmluvnené a budú pokračovať v roku 2023.

VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

Spoločensky zodpovedne nakupovať tovary, služby a práce za verejné peniaze s prihliadnutím na ochranu životného prostredia (v plnej miere podporujeme zelený aspekt vo verejnom obstarávaní) a inovácie (snahou je čo najviac eliminovať papierovú formu obstarávania, všetky obstarávania pribiehajú výlučne elektronickou formou, predovšetkým cez portál e-zákazky a Elektronický kontraktačný systém). Pri verejnom obstarávaní sa mesto Žilina riadi nie len podľa ceny, ale v čo najväčšej možnej miere aj sociálnym alebo ekologickým aspektom, čo znamená nastaviť iné kritéria, ktoré sú v konečnom dôsledku dôležitejšie ako cena vysúťaženej zákazky.

Príchodom súčasného vedenia mesta Žilina boli dňom 1. 1. 2019 prijaté opatrenia na dosiahnutie úplnej transparentnosti a otvorenosti procesov verejných obstarávaní.

Na dosiahnutie tohto cieľa bol zavedený jednotný postup elektronizácie procesov certifikovaným systémom ezakazky.sk. Opatrenia sa ihneď prejavili v otvorenosti súťaží a premietli sa do výšky ušetrených finančných prostriedkov, čo viedlo k vyššej miere hospodárnosti. Pre úplnú transparentnosť zverejňuje žilinská samospráva všetky verejné obstarávania nad 10-tisíc eur aj na internetovej stránke mesta. Za transparentnosť a otvorenosť v procesoch verejného obstarávania bola Žilina už niekoľkokrát ocenená.

ENVIROMENTÁLNA OBLASŤ

Ekologická udržateľnosť je vo svete veľmi aktuálnou témou a moderné ekologické riešenia sa stávajú samozrejmosťou. Samospráva si dáva za cieľ uprednostňovať projekty, ktoré podporujú udržateľný rozvoj a ochranu životného prostredia i zdravia obyvateľov.

KONKRÉTNE PLÁNY NA ROK 2023:

STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE:

Mesto Žilina sa zapája do mnohých aktivít zelenej agendy. Ich realizácia je súčasťou projektu zmierňovania a prispôsobovania sa zmene klímy, ktorý je v meste Žilina naplánovaný na obdobie od februára 2021 do februára 2024 s investíciou viac ako 1,3 mil. eur. Projekt je podporený z Nórskeho finančného mechanizmu a štátneho rozpočtu.

V rámci tohto projektu sa v roku 2023 bude pokračovať vo výsadbe líniovej zelene na území mesta (2. etapa, cca 300 stromov), pričom súčasťou projektu je i spracovanie stratégie a akčného plánu adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy na území mesta Žilina, ktorá bude dokončená v priebehu roka.

Mesto Žilina je súčasne partnerom projektu CLIMAAX, ktorého hlavným cieľom je podpora implementácie adaptačnej stratégie EÚ a príprava a plánovanie odolnosti voči zmene klímy (hodnotenie rizík a dopadov klimatických zmien na regionálnej úrovni).

Životné prostredie je prioritou aj pre agendu Útvaru hlavného architekta (UHA). Pri všetkých štúdiách a projektoch, ktoré útvár pripravuje, dáva na popredné miesto problematiku zelenej agendy. Do záväzných častí územného plánu implementuje opatrenia na zvýšenie ekologických foriem výstavby a opatrenia na znižovanie dopadu klimatických zmien. V roku 2023 si UHA dáva za cieľ pokračovať v návrhoch revitalizácií sídlisk a mestských častí, pripraviť architektonickú súťaž rekonštrukcie mestskej pamiatkovej

rezervácie, spracovať štúdie na revitalizáciu zelene v meste, návrhy nových parkov a malých mestských zásahov, ktoré zvýšia podiel zelene na úkor spevnených plôch. Zároveň sa UHA pri svojej práci snaží zvýšiť podiel participácie všetkých subjektov angažujúcich sa aktívne v oblasti spoločenskej zodpovednosti.

EKOLOGICKÉ FORMY DOPRAVY:

V rámci podpory ekologických foriem dopravy a znižovania emisií samospráva systematicky pripravuje realizáciu cyklistických komunikácií za účelom vybudovania ucelenej siete, pričom v rámci podpory cyklistickej dopravy mesto buduje taktiež doplnkovú infraštruktúru (cykloprístrešky, cyklostojany a pod.). V roku 2023 bude dokončená cyklotrasa V10 od hypermarketu TESCO do centra mesta a tiež pribudnú nové cykloprístrešky pri školách ako podpora udržateľnej školskej mobility (Karpatská na sídlisku Vlčince, Gaštanová na sídlisku Solinky a Námestie Mladosti na Hájiku).

Každoročne, rovnako aj v roku 2023 sa mesto zapojí do celoslovenských kampaní zameraných na ochranu životného prostredia:

- Do práce na bicykli – súťaž má podporovať alternatívne spôsoby dopravy. Medzi súťažnými tímami nikdy nechýbajú ani zamestnanci mestského úradu.
- Európsky týždeň mobility – upozorňuje na možnosti ekologických druhov dopravy. Počas tohto podujatia sú pre Žilinčanov pripravené viaceré aktivity – cykloraňajky pre cyklistov i kolobežkárov, bezplatná doprava mestskou hromadnou dopravou pre všetkých cestujúcich, bezplatná kontrola a oprava bicyklov, zábavno-vzdelávacie aktivity pre širokú verejnosť.

EKOLOGICKÉ SPRÁVANIE OBČANOV:

Samospráva prostredníctvom komunikačných kanálov (sociálne siete, webová stránka, citylighty na autobusových zastávkach) priebežne vyzýva občanov a informuje ich o správnom triedení separovaného zberu a biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu, o zdravom kúrení (pretože čím kúrim, to aj dýchame), nevypaľovaní tráv predovšetkým v jarom období (z dôvodu úhynu množstva živočíchov a nebezpečenstva vzniku požiarov) alebo aj o používaní prírodných dekorácií na hrobách svojich blízkych hlavne v čase Sviatku všetkých svätých a Pamiatky zosnulých. V roku 2022 sme začali komunikovať tému triedenia jedlých olejov a tukov a pokračovať budeme aj v roku 2023.

S cieľom podporiť verejnosť v ekologickom správaní pripravuje samospráva v apríli 2023 pri príležitosti Dňa Zeme kampaň Čisté mesto, ktorá bude zahŕňať viacero aktivít: jeden deň plný edukačných aktivít pre žiakov základných škôl, čistenie mesta zamestnancami mestského úradu, výzva na konkrétne firmy v meste, aby si vyčistili okolie svojej firmy a zorganizovali zamestnanecké čistenie, výzva pre občanov k čisteniu svojho okolia a k ohľaduplnému správaniu k životnému prostrediu.

STAROSTLIVOSŤ O ZVIERATÁ:

V spolupráci so Žilinským útulkom v Mojšovej Lúčke, OZ Tulkáčik a OZ Žilinské labky sa mesto stará o túlavé psy a mačky. Aj starostlivosť o túlavé zvieratá je súčasťou ochrany životného prostredia.

- Žilinský útulok Mojšova Lúčka – mesto poskytuje príspevok na prevádzku (cca 12 000 EUR ročne, veterinárne úkony v útulku cca 3 700 EUR), pričom v útulku pracuje aj zamestnankyňa mesta.
- Začiatkom roka 2023 bola otvorená karanténna stanica pre odchytené mačky.
- Súčasťou riešenia agendy zvierat je aj zabezpečovanie deratizácie, dezinfekcie, asanácie uhynutých zvierat, opatrenia proti výskytu lesnej zveri v intraviláne mesta a výskytu mestských holubov.

SOCIÁLNA OBLASŤ

V centre pozornosti sociálnej oblasti sa nachádza práca a pracovné záujmy zamestnancov, ktorí sú ovplyvňovaní pracovnými podmienkami a pracovnými vzťahmi v organizácii. Ďalším dôležitým aspektom je sociálna starostlivosť o obyvateľov a zabezpečenie ich sociálnych potrieb. Sociálnu výzvu v tomto prípade predstavuje nezištné vytváranie pridanej hodnoty pre zamestnancov, komunitu a spoločnosť.

KONKRÉTNE PLÁNY NA ROK 2023:

STAROSTLIVOSŤ O ZAMESTNANCOV:

Zamestnanci mestského úradu môžu aj v roku 2023 využívať rôzne benefity (nárok na dovolenku 5 dní nad rámec zákonníka práce, skrátený pracovný fond, flexibilná pracovná doba, voľný vstup na mestskú plaváreň, zvýhodnené vstupy do mestského divadla, možnosť využívať mestskú chatu na rekreačné účely a za zvýhodnené ceny a iné).

STAROSTLIVOSŤ O OBYVATEĽOV:

Samospráva poskytuje pre svojich občanov viacero sociálnych služieb a neustále sa usiluje o ich skvalitňovanie a rozširovanie v závislosti od potrieb občanov. Sociálne služby sú prístupné pre všetky skupiny obyvateľov mesta Žilina, a to v rôznych zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta, ako sú denné centrá, denný stacionár, jedálne, zariadenie pre seniorov – Úsmev, zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa, komunitné centrá. Sociálne služby sú občanom prístupné aj vo forme opatrovateľskej služby, prepravnej služby, poskytovaním monitorovania a signalizácie potreby pomoci, jednorazovej dávky pomoci v hmotnej núdzi a organizovaním potravinovej a materiálnej pomoci.

Samospráva v rámci svojej pôsobnosti zriadila dve nadácie, pomocou ktorých pomáha ľuďom v ťažkej životnej situácii a osobám so zdravotným znevýhodnením (Nadácia mesta Žilina) a podporuje komunity v oblasti športu a vzdelávania (Žilinská komunitná nadácia).

Mesto Žilina sa prostredníctvom Bezbariérovej komisie snaží zlepšovať podmienky aj pre zdravotne znevýhodnených občanov mesta. V rámci procesu debarierizácie budú pokračovať ďalšie úpravy niektorých častí mesta, budov a školských zariadení, s cieľom skvalitniť začlenenie občanov s handicapom do bežného života.

Mesto Žilina bude pokračuje v realizácii schváleného projektu „Každý iný, všetci rovní – sociálna inklúzia rómskej komunity v meste Žilina“ a to prostredníctvom množstva aktivít, ktoré z projektu vyplývajú.

V rámci rozšírenia a skvalitnenia pomoci občanom pokračuje samospráva v zriaďovaní ďalších komunitných a denných centier s prihliadnutím na potreby a dopyt občanov.

Mesto Žilina plánuje, v rámci Plánu obnovy a odolnosti, využiť finančné prostriedky na vybudovanie absentujúceho zariadenia pre seniorov a zariadenia opatrovateľskej služby,

V rámci skvalitnenia služieb pre svojich občanov bude aj v roku 2023 Mesto Žilina úzko spolupracovať s viacerými organizáciami: Slovenský Červený kríž – územný spolok Žilina, Diecézna charita Žilina, Návrat o. z. Žilina, Náruč o. z. Žilina, ANEPS Žilina, Asociácia muskulárnych dystrofikov Žilina, zariadenia opatrovateľskej služby, zariadenia pre seniorov, Nadácia ŽSK a s ďalšími organizáciami, ktorých cieľom je pomáhať ľuďom, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej a sociálnej situácii. Samospráva bude aj naďalej finančne podporovať mnohé z týchto organizácií. V roku 2022 bola na podporu týchto organizácií, z rozpočtu Mesta Žilina, poskytnutá suma 237 342,90 eura a v pláne rozpočtu mesta na rok 2023 bola vyčlenená suma 335 750 eura.

Služby verejnej správy a samosprávy sú službami pre spoločnosť, ktorá požaduje dôveryhodnosť, otvorenosť a zodpovednosť, transparentnosť, spolupracovať s každým vnútri i mimo organizácie a maximálne priblíženie sa k občanovi. Plnenie týchto požiadaviek je cieľom konceptov zodpovedného správania. Spoločenská zodpovednosť má z dlhodobého hľadiska priniesť pozitívny dopad na samosprávu, jej zamestnancov a predovšetkým na občanov a celkový vzhlád a rozvoj mesta.

Od plánu spoločenskej zodpovednosti samospráva očakáva nasledovné benefity:

- **podpora inovácií,**
- **znižovanie nákladov práve vďaka aplikovaniu nových a inovatívnych prvkov,**
- **posilnenie dôveryhodnosti samosprávy,**
- **zvýšenie príťažlivosti pre investorov,**
- **zlepšenie a zefektívnenie vzťahov so súkromným i neziskovým sektorom.**

